



## ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2016 ГОДИНА (ИЗДАДЕНИ КНИГИ И БРОШУРИ И ПРОДЪЛЖАВАЩИ ИЗДАНИЯ)

Националният статистически институт ежегодно публикува данни за издадените книги и брошури, продължаващите издания (вестници, списания, бюлетени и периодични сборници), както и за електронните публикации. Източник на информацията е Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий“, като основните показатели са в съответствие с методологическите изисквания на ЮНЕСКО.

### Издадени книги и брошури

През 2016 г. са издадени 7 416 книги с тираж 3 475 341 и 1 114 брошури с тираж 1 031 712 (табл. 1).

#### 1. Издадени книги и брошури през 2016 година

	Заглавия - бр.	Тираж - хил.
<b>Книги</b>	<b>7416</b>	<b>3475</b>
Нови издания	6939	3200
Препечатани издания	477	275
<b>Брошури</b>	<b>1114</b>	<b>1032</b>
Нови издания	1088	980
Препечатани издания	26	52

С уникалния идентификационен код ISBN (Международен стандартен номер на книгата) през 2016 г. са регистрирани 6 879 книги и 1 024 брошури, или 92.6% от всички издания, с което се предоставя възможност за търговско използване в страната и чужбина.

**Фиг. 1. Издадени заглавия книги и брошури и среден тираж<sup>1</sup> на една книга и брошура през периода 2005 - 2016 година**



<sup>1</sup> Отношение на общия тираж към броя на издадените книги и брошури.

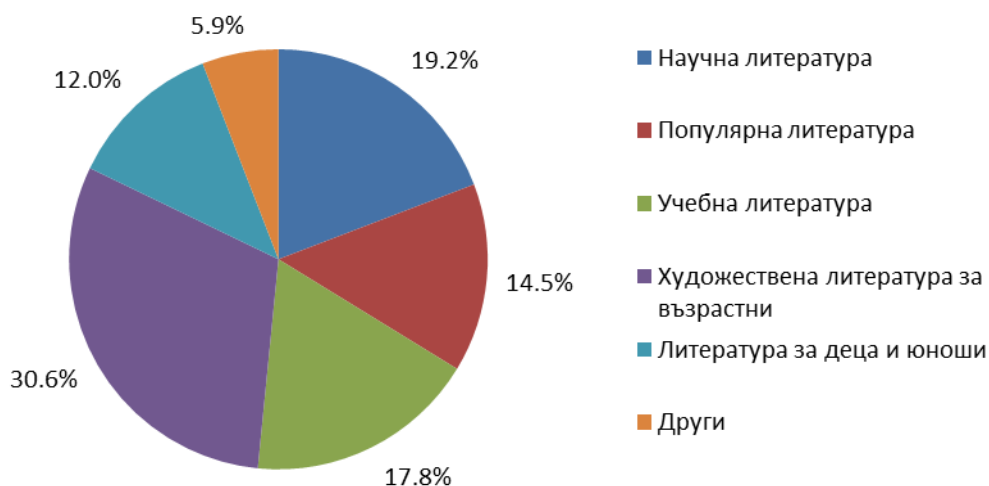


В сравнение с предходната година през 2016 г. броят на издадените книги и брошури намалява със 790 (8.5%), докато средният тираж се увеличава от 526 през 2015 г. на 528 през 2016 г., или с 0.4%.

Според признака „предназначение на литературата”<sup>1</sup> (тематични области) през 2016 г. разпределението на изданията по раздели е следното:

- художествена литература за възрастни - 2 607 заглавия с тираж 1 209 хиляди;
- научна литература - 1 638 заглавия с тираж 388 хиляди;
- учебна литература - 1 522 заглавия с тираж 652 хиляди;
- популярна литература - 1 239 заглавия с тираж 911 хиляди;
- литература за деца и юноши - 1 020 с тираж 1 141 хил., от които детската художествена литература е представена с 524 заглавия с тираж 521 хиляди;
- други - 504 заглавия с тираж 207 хиляди.

**Фиг. 2. Издадени книги и брошури по признака „предназначение на литературата” през 2016 година**

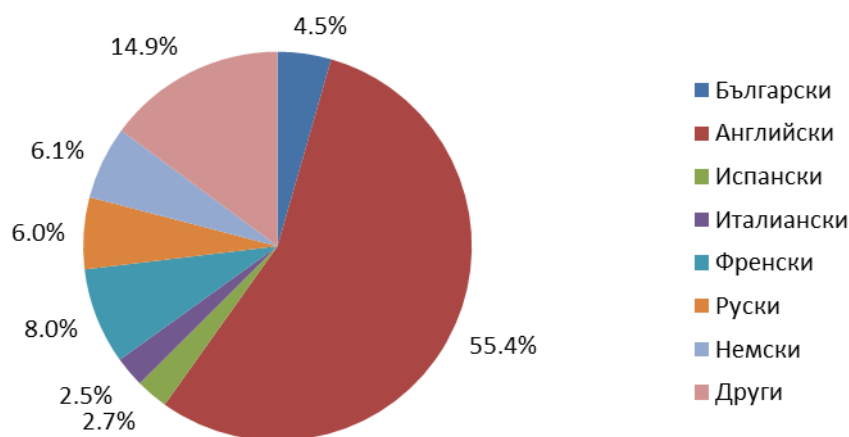


През 2016 г. заглавията, издадени на оригиналния език на написване (вкл. на български език), са 5 999, или 70.3% от общо издадените книги и брошури. Преводните заглавия са 2 531 с тираж 2 149 хиляди. От тях повече от половината са заглавия, преведени от английски (55.4%), следват преведените от френски - 8.0% немски - 6.1% и руски език - 6.0% (фиг. 3).

<sup>1</sup> Класификационна група за разпределение на книгите и брошурите.



**Фиг. 3. Издадени заглавия преводна литература по език на оригинала през 2016 година**



**Издадени продължаващи издания (вестници и периодика)**

През 2016 г. са издадени 262 вестника с годишен тираж 229 008 хил., като спрямо предходната година издадените вестници намаляват с 21 (7.4%), а тиражът - с 38 338 хил. (14.3%).

**Фиг. 4. Издадени вестници по заглавия и годишен тираж през периода 2008 - 2016 година**





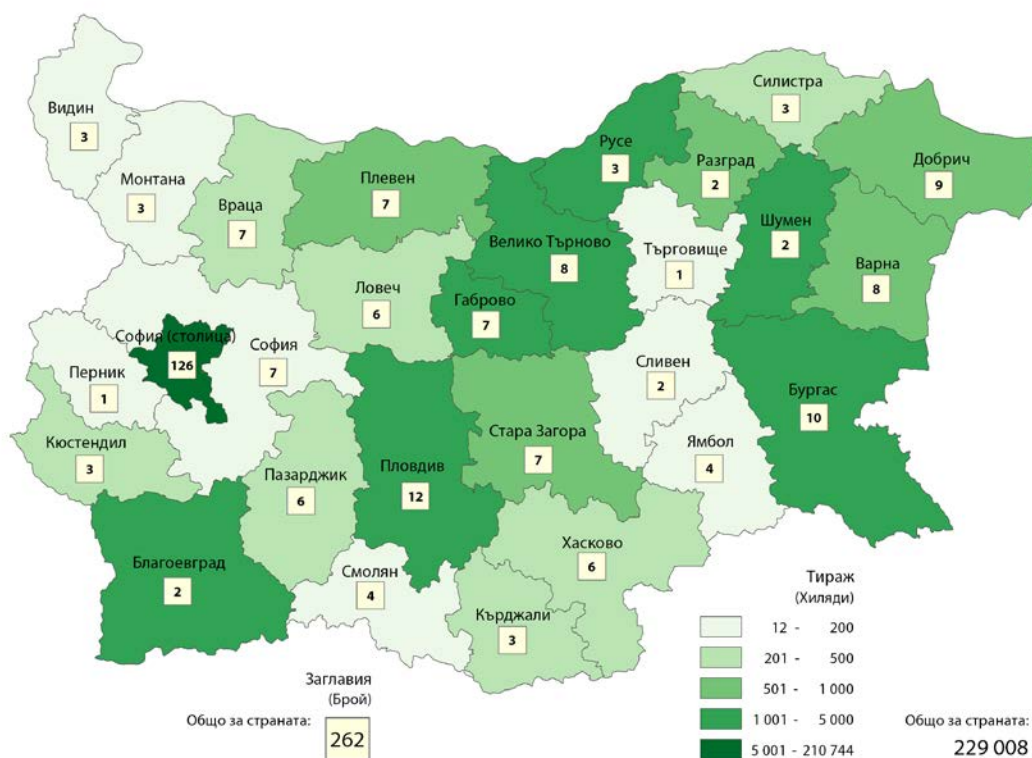
Издадените вестници през 2016 г. се разпределят по периодичност и тираж, както следва:

- 44 ежедневника, съставлящи 16.8% от заглавията на всички издавани вестници, в тираж 135 578 хиляди.
- Вестниците, излизаци 2 - 3 пъти седмично, са 15 (5.7% от заглавията на всички издавани вестници) в тираж 4 824 хиляди.
- Вестниците, излизаци един път седмично, са 111 (42.4% от заглавията на всички издавани вестници) в тираж 85 831 хиляди.
- Вестниците, излизаци по-малко от един път седмично, са 92 (35.1% от заглавията на всички издавани вестници) в тираж 2 775 хиляди.

С най-голям относителен дял според признака „предназначение“<sup>1</sup> са вестниците от тематична област „Политически, философски, религиозни и културни издания“ - 51.1% (134 заглавия), като годишният им тираж е 101 780 хиляди. Следват „Други издания за широка публика“ - 16.0% (42 заглавия) с тираж 84 605 хил., или 36.9% от тиража на всички издадени вестници.

През 2016 г. най-голям брой вестници са издавани в област София (столица) - 126 заглавия, или 48.1% от всички издадени в страната (фиг. 5).

**Фиг. 5. Издадени вестници (заглавия и тираж) през 2016 г. по области**



<sup>1</sup> Класификационна група за разпределение на продължаващите издания.



Почти 97% (254 заглавия) от всички вестници, издавани през 2016 г., са на български език, а чуждоезичните са осем - четири на турски, два на руски и по един на английски и немски език.

През 2016 г. са издадени 533 списания и 101 бюлетина, като в сравнение с 2015 г. списанията намаляват с 1.5%, а бюлетините се увеличават със 7.4%.

## 2. Издадени списания и бюлетини (продължаващи издания) по предназначение през 2016 година

	Заглавия - бр.	Тираж - хил.	
		годишен	еднократен
<b>Общо</b>	<b>634</b>	<b>17265</b>	<b>1431</b>
<b>За широката публика</b>	<b>218</b>	<b>14314</b>	<b>1064</b>
Илюстрирани информационни издания	3	1220	48
Политически, философски, религиозни и културни издания	58	425	84
Издания за жени, мъже, семейни издания	51	7824	483
Издания за туризъм, пътешествия, развлечения и спорт	8	57	9
Популярни исторически и географски издания	3	451	37
Научнопопулярни и технически издания	10	258	28
Издания за младежи и деца	29	1210	205
Други издания за широката публика	56	2869	170
<b>Специализирани издания</b>	<b>416</b>	<b>2951</b>	<b>368</b>
Професионални издания	321	2098	281
Органи на профсъюзи, политически партии и др	1	0	0
Издания на съюзи, асоциации, фондации и др.	26	64	8
Издания на фирми, търговски дружества и др.	2	54	5
Официални издания	7	7	1
Други издания за ограничена публика	59	728	73



През 2016 г. са издадени 79 списания и бюлетини на чужди езици с годишен тираж 148 хил., като най-многобройни са изданията на английски език - 73 заглавия с тираж 116 хил., следвани от изданията на френски и румънски с по две заглавия (с тираж по 1 хил.), и едно заглавие на турски език (с тираж 31 хиляди).

Според периодичността си списанията и техният тираж се разпределят, както следва:

- 7 седмичника, съставлящи 1.3% от заглавията на всички издавани списания, в тираж 4 743 хиляди.
- списанията, излизаци 2 - 3 пъти месечно, са 11 (2.1% от заглавията на всички издавани списания) в тираж 2 077 хиляди;
- списанията, излизаци веднъж месечно, са 139 (26.1% от заглавията на всички издавани списания) в тираж 8 165 хиляди;
- списанията, излизаци 5 - 7 пъти годишно, са 91 (17.1% от заглавията на всички издавани списания) в тираж 827 хиляди;
- списанията, излизаци 1 - 4 пъти годишно, са 261 (49.0% от заглавията на всички издавани списания) в тираж 784 хиляди;
- списанията, излизаци нередовно, са 24 (4.5% от заглавията на всички издавани списания) в тираж 142 хиляди.

През 2016 г. са издадени и 108 периодични сборника с тираж 21 хил., като в сравнение с предходната година броят им остава непроменен, докато тиражът намалява с 25.9%.

## Методологични бележки

Изследването на издателската дейност се провежда годишно и обхваща дейността на държавните и частните издателства и редакции. Данните се предоставят на НСИ от Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий“ (всички депозирани издания за годината).

В броя на книгите и брошурите не се включват изданията с тясно ведомствено предназначение, с временен и рекламен характер, с тираж по-нисък от 100 екземпляра и обем по-малък от четири страници.

**Брошура** е непериодично печатно издание с най-малко пет, но с не повече от 48 страници, издадено в страната, което е на разположение на обществеността.

**Книга** е непериодично излизащ печатен документ с най-малко 49 страници, издадено в страната, което е на разположение на обществеността.

**Заглавие** - дума или съвкупност от думи, отбелязани обикновено върху документа, за да може да се използват за неговото идентифициране и често (но невинаги) го отличават от други документи.

**Том** - физическа единица на печатен документ, която съдържа определен брой страници, обединени в една подвързия, и съставлява едно цяло или част от една съвкупност.

**Тираж** е общият брой на екземплярите, отпечатани от едно заглавие.

**Продължаващо издание (серия)** - документ в печатна или непечатна форма, който се публикува в последователни части, обикновено с цифрово или хронологично означаване и без предварително ограничение на продължителността на изданието независимо от неговата периодичност.

От 2012 г. се прилага нова класификационна група - Предназначение на литературата (за продължаващите издания).

**Вестник** е листово издание, което съдържа новини за текущи събития, предизвикващи специален или общ интерес, отделните части на който са регистрирани хронологически или в числа, и обикновено излиза поне един път в седмицата.

**Списание** е продължаващо издание, което се публикува под едно и също заглавие на редовни или нередовни интервали, за неограничено време; отделните броеве са последователно номерирани или датирани.

**Бюлетин** е издание (във вид на брошура или листовка), което съдържа кратки официални и служебни материали (нормативни, информационни), отнасящи се до дейността на издаващото учреждение или организация.

**Периодичен сборник** е издание, което съдържа научни статии, научни съобщения и др., публикувано обикновено от името на научна институция.

**Годишен тираж** на периодичното издание е общото количество на екземплярите на всички излизания на едно заглавие за една година.

**Еднократен тираж** е средният тираж от тиражите на всички излизания на едно заглавие за година.

Повече информация и данни за издателската дейност могат да се намерят в ИС „Инфостат“ ([https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x\\_2=214](https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=214)) и на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Култура“.



Приложение

Таблица 1

Издадени вестници по периодичност

Периодичност	2015			2016		
	заглавия - бр.	годишен тираж - хил.	еднократен тираж - хил.	заглавия - бр.	годишен тираж - хил.	еднократен тираж - хил.
<b>Общо</b>	<b>283</b>	<b>267346</b>	<b>2561</b>	<b>262</b>	<b>229008</b>	<b>2244</b>
Ежедневници	51	159893	444	44	135578	377
Излизаци 2 - 3 пъти седмично	18	5467	48	15	4824	43
Излизаци един път седмично	124	99254	1909	111	85831	1651
Излизаци по-малко от един път седмично	90	2732	160	92	2775	173

Таблица 2

Издадени книги и брошури по теми<sup>1</sup> през 2016 година

Десетична класификация	Книги		Брошури		Издания с ISBN	
	заглавия - бр.	тираж - хил.	заглавия - бр.	тираж - хил.	книги	брошури
<b>Общо</b>	<b>7416</b>	<b>3475</b>	<b>1114</b>	<b>1032</b>	<b>6879</b>	<b>1024</b>
Общ отдел	268	213	395	473	262	372
Философия, психология	344	228	6	2	332	6
Религия	182	128	14	10	166	12
Обществени науки	1305	503	127	138	1219	116
Езикознание	205	73	13	6	189	11
Естествени науки и математика	255	80	13	2	241	12
Техника. Медицина. Приложни науки	1091	452	48	14	1022	43
Изкуство и развлечения	361	160	34	14	301	19
Литература	2857	1433	410	337	2679	383
География/история	548	207	54	37	468	50

<sup>1</sup> Десетична класификация - национален вариант, съответстващ на класификацията на ЮНЕСКО.